

Pissis Paskeli

A I N A

V Ä H Ä N

T Y H M Ä

#paskantärkeysonpahasta

AINA VÄHÄN TYHMÄ
#paskantärkeysonpahasta

Pissis Paskeli

AINA VÄHÄN TYHMÄ
#paskantärkeysonpahasta

© 2022 Pissis Paskeli

Kannen suunnittelu: Tommi Jii ja Pissis Paskeli

Sisuksen taitto: Pissis Paskeli

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-6603-3

Sisällys

KIITOKSET	7
ALKUHÖPÖTYS.....	9
ITSESÄÄLIÄ	14
VAHINKO	18
KOTI JA PASKOJA MUISTOJA	29
PIRJO LAPSENVAHTINA	36
ULKOILUA	42
KUOLEMA	49
KARKAILUA JA NOLOJA TILANTEITA	56
1.MAALISKUUTA 2021.....	65
KOULU ALKAA.....	71
KIUSATTU	78
YLÄASTE.....	85
UTOPIAKOULU.....	92
ONNETTOMIA YRITYKSIÄ.....	98
JANI	105
ESIKOISEN SYNTYMÄ	111
VÄKIVALTAA JA KUMMALLISIA KUVIOITA	114
PITKÄT UNET JA MUUTOKSIA.....	121
LAPPEENRANTA.....	130
ELÄMÄÄ SAMOLASSA.....	138
MUUTOSTA MUUTTOON	144
TYÖPAIKKA	150
MINUT, MINUA	155

IRTI	164
PIKKUKAUPUNNIN HULLU	173
JÄLKIPYYKKI.....	186
ELÄMÄNI VIIMEINEN RAKKAUS	195
SITÄ TIKULLA SILMÄÄN JA HALOLLA SEINÄÄN, JOKA... ..	207
MUSTASUKKAINEN KOIRANMYRKYTTÄJÄ	214
JÄLKIMONOLOGI.....	220
ISÄN KUOLEMA.....	223
VASTARANNAN KIISKI	228
ULKOPUOLINEN	232
ENEMMISTÖ PÄÄTTÄÄ	241
UURNANLASKU	246
MÖKILLÄ	249
KUNTOUTUS	254
PERUNKIRJOITUS	258
PERINNÖNJAKO	265
HUHUU, HUHULA	276
SAAKO ITSEÄ SUOJELLA?	283
JÄLKINÄYTÖS	287
LOPPULÖPÖTYS	288

KIITOKSET

Joka kirjan alussa pruukaa olla kiitokset, jotka olen yleensä hypännyt ohi lukien ne simppelisti sanoin ”plaa-plaa” ja kääntänyt sivua. Nyt ymmärrän niiden merkityksen. Siispä: Kiitos Janetelle, kun olet tukenut minua koko elämäni läpi. Janette korjaa paitsi jäseniä, myös sieluja. Kiitos Katja Hoolle, kun jaksoit lukea sepustukseni läpi ja kertoa rohkeasti oman mielipiteesi. Nauruterapiasi on ollut ylläpitävä voima. Kiitos Riitta Lille suorasta palautteesta ja jakamistamme asioista, ja Anu Koolle mm. loppuhetken hifistelyistä. Kiitos Tommi Jiille, kun ratkoit kanssani mystisiä ongelmia tietokoneeni sielunelämästä ja kaikkeen siihen liittyvästä. Kiitos kuuluu myös, ja etenkin, Teresa Teelle, jonka tietämys kaikenlaisista asioista jaksaa aina ihmetyttää ja nostaa uusia ajatuksia mietintämyssyyn.

Ja Leena <3. Apusi oli korvaamatonta!

Kiitos koulukiusaajilleni. Ilman teidän tuomaa helvetillistä opetusta ja kokemusta en varmaan olisi selvinnyt läpi isän poismenon jälkeisestä ajasta. Toisaalta ilman sisaruksiani en olisi selvinnyt läpi teistä.

Kiitos suvulleni, ja etenkin piruperkeleille – ilman teitä tämä kirja olisi voinut jäädä kirjoittamatta, vaikka olin jo aloittanut ja tästä tuli nyt huomattavasti erilainen kuin alun perin piti. Teidän avullanne sain myös loksautettua elämäni paloja paljon paikoilleen, niitä mitä olitte erilleen vetäneet. Te olette tehneet elämästäni henkisen seikkailun.

Kiitos kuuluu myös teille kaikille, monille muille, jotka olette minua tukeneet ja jaksaneet kuunnella vuodatustani elämäni aikana – ystävät ovat perhe, jonka voi itse valita. Kiitos, että valitsitte minut <3

Erityinen kiitos lapsilleni, että olette olemassa. Ilman teitä elämäni olisi ollut merkityksetöntä.

Ja ennen kaikkea, kiitos isälleni **in memoriam**, kun siirsit selkärankaani oikeudenmukaisuuden periaatteen, rehellisyyden ja kunnioituksen muita ja kaikkea elämää kohtaan. Yritän vaalia tätä ja siirtää sitä omalta kohdaltani eteenpäin kuten myös oppiasi:

-Muista aina, kun lähdet ihmisten luota, kato että ne jää nauramaan.

ALKUHÖPÖTYS

Minulla on aina ollut tunne, etten kuulu tänne. Koko elämäni ajan olen ollut kuin ulkopuolinen, muukalainen omassa elämässäni. Muiden ihmisten käytös ja arvot ovat mielestäni enimmäkseen jotain käsittämätöntä, en ymmärrä heidän ajattelutapaansa. Ei kaikkien tietenkään, mutta suurimman osan. Ihmissuhteet, itsekkyyys ja toisen omaksi hyödyksi käyttäminen ovat asioita, joita en vaan voi ymmärtää. Monesti olen miettinyt, että olenko joku muinaisjäänne vaiko muuten vain vajakki, minun silmissäni ja mielessäni kai sen kummallisuuden täytyy olla. Kumminka vain, joka tapauksessa tämän päivän ihmiskuviot ahdistavat ja tekevät vieläkin enemmän ulkopuolisen olon.

Yksi seikoista, joita en ymmärrä, on ihmisten suhtautuminen tunteeseen nimeltä häpeä. Olen sillä laillakin tyhmä. Jos negatiivista häpeää ei olisi, jos vain keskityttäisiin sen positiivisen puoleen ja siihen, mikä sen tarkoitus oikeasti on ja siihen, mitä se haluaa meille kertoa ja opettaa, maailma olisi hyvinkin toisenlainen.

Esimerkiksi tämä Vastaamon tietomurtotapaus vuonna 2020. Kuka piittäisi paskaakaan mitä joku toinen on tehnyt, tai mitä hänelle on tehty, vaikka miten henkilökohtaiset asiat tulisivat kaikkien tietoon, jos häpeä otettaisiin vastaan positiivisena? Jos ihmiset otettaisiin ennakkoluulottomasti vastaan, tuettaisiin ja autettaisiin, niin kuka piittäisi kenellä on alkoholiongelma tai vaikeuksia avioliitossaan, ketä on

hyväksikäytetty lapsena tai kuka on murhannut jonkun, kun viimeksi mainituissakin tekijä ja uhri tietävät, että sellaista ei hyväksytty? Jos yhteisö pystyisi ymmärtämään mistä tehdyt teot johtuvat, mitkä ovat syyt moiseen sekoiluun ja sen, kun ihminen haluaa muuttua, tekojen negatiivinen arvo alenisi. Jos jokainen haluaisi onnea toisilleen. Onni. Tiedättehan sen rauhallisen, turvallisen olon näiden kuorien sisällä, mitä ihmiskehoksi nimitetään?

Mutta ei... Kun tämän päivän ihmisen pitää olla parempi toistaan, että saa osoitella sormella ja olla edes porrasta ylempänä. Pitää esittää rahakasta, vaikka ulosoton jälkeen kouraan jää vain leipäraha. Pitää esittää menestyvää ja kaikin puolin miellyttävää ihmistä, vaikka töistä kotimatalla pysähdytään hakemaan se kaljalaatikko, ja taas saa puoliso kuulla kotona vittuilua ja lapset nukahtaa riitaan. Pitää olla valtaa, että kokee olevansa jotakin ja muita ylempänä.

Jokainen tänne alasti syntyy ja yksin kuolee, olemme unohtaneet sen.

Lapsellista ja naivia ajattelua? Todennäköisesti kyllä. Selainen minä olen. Ja joo-o, ymmärrän kyllä senkin, etteivät asiat ihan noin simpeleitä ole.

On olemassa ihmisiä, joiden aivot ja ajattelumallit on raiskattu niin pilalle, ettei heiltä vain onnistu elää symbioosissa muiden kanssa puhtaalla tavalla. Tai sitten se johtuu fyysisistä asioista, aivojen välittäjäaineiden epätasapainosta tai mistä lie. Laitettakoon heidät vaikka erilliselle saarelle asumaan keskenään. Vaikka Ahvenanmaalle.

Ei ole minun asiani edes miettiä nippelitietoa. Sitä varten meillä on ministerit ja asiantuntijat, jotka voivat asioita paremmin kehittää ja laittaa ne toimimaan. Pointti oli, että miksei tätä paskaa voi rakentaa toimimaan niin, että täällä olisi hyvä olla ilman turhaa painolastia? Ihminen on ihminen toiselle, se kai se suurin syy kaikkeen kurjuuteen on.

Valta ja raha ovat ne kaksi, jotka ovat yleensä kaiken onnen tiellä. Mielestäni on vain kaksi jumalaa, joista toinen on Rakkaus, ja toinen on raha. Ja rahaan väärin palvottuna liittyy paljon ikäviä liitännäisiä, jotka estävät rakkautta olemasta. Äärimmäisen surullista. Suurin osa päätöksistä, jotka teemme, jos eivät jopa kaikki, pohjautuvat joko luottamukseen eli rakkauteen, tai pelkoon. Niin se vain on.

Tämä on tarina minun paskamaisesta elämästäni, jota on kestänyt reilusti yli 40 vuotta. Elämässäni tehdyistä huonoista päätöksistä, jotka tekisin todennäköisesti juuri samoin uudelleen, niin tollukka olen (Tollukka oli itse asiassa pappavaivanaan hellittelynimi vaimolleen). Tämä kertoo siis aivan tavallisen ihmisen tylsästä elämästä. Ei glamouria, kuuluisuutta, huvijahteja tai kunniaa. Ei rahakasta ripulia. Ja siksiikin tekisin kaiken samoin, koska eri lailla elettyäni en olisi se, joka tänä päivänä olen, kummallisine ajatuksineni. Enemminkin kaduttaa tekemättä jääneet asiat, päätökset, joita en uskaltanut tehdä antaessani pelon hallita elämäni. Vaikka sama lopputulos siinäkin. En olisi tänään tässä tätä kirjoittamassa, jos olisin tehnyt jotain toisin.

Miksi sitten kirjoitan? Ihan vain omaksi ilokseni. Siksi, että haluan jotain hupia ja merkitystä elämäni vielä hetkeksi. Laittaa ajatuksia paperille. Ja siksi, että ehkäpä tämä herättää jonkun samanlaisessa henkisessä helvetissä eläneen horroksesta.

Enkä voi sanoa, että tämä tarina on totta. Sellaista se on. Toiselle voi tehdä mitä vain, mutta jos hän siitä julkisesti kertoo, pelkona on kunnianloukkaussyytteet ja ties mitä. Näin se laki toimii. Säännöt, jotka ihmiset ovat keksineet. Tämä on siis tarina minun päästäni. Sekin on jännä juttu, että jokainen tilanteessa oleva kokee ja tulkitsee tapahtumat eri lailla. Lainatakseni Saku Tuomista: "On vain epämääräinen kokoelma itselleni kertomiani... tarinoita siitä, *mitä* omasta mielestäni

tapahtui, *miksi* niin tapahtui, *miten* toimin siinä tilanteessa ja *mitä se kertoo minusta*.” Tämän tarinan voi siis tulkita mielikuvitukseksi. Tarkoitukseni ei ole saattaa ketään häpeään, satuttaa ketään tai muutenkaan loukata. Haluan vain kertoa tarinani.

Tämä tarina on siis faktaa höystettynä mielikuvituksella. Tai päinvastoin. Siis faktaa ja fiktiota. Yritin itseasiassa googlettaa siihen sanaakin, joka voisi olla faktatiivinen. Sitä ei löytynyt. Sana muistuttaa suuresti sanaa laksatiivinen, ja sitähän tämä on. Jotakin on hyödynnetty, ja se tulee paskaisena ryöppynä ulos.

Ja kiroilua... Sitäkin tässä kirjassa on. Se nyt vain on osa suomalaista kulttuuria, on aina ollut. Puoli elämäni sitten kirjoitin silloiseen paikallislehteenkin suomalaisesta kulttuurista, en muista julkaistiinko sitä ikinä. Niin se vain on, että kirosanat ovat yksiä kantasanojamme, samoin kuin ”hups” ja ”oho” ovat anteeksipyyntösanojamme. Miksi korjata kipsillä, jos voi laittaa laastarin, kuten joku muukin jossain joskus kirjoitti. On muissakin kielissä sanoja pyydellä anteeksi, useampia eri tarkoituksiin. Kuten englannissa ekskusemiit ja pekjoorpardonit. Se on vaan sopeuduttava ja lopetettava turha nipotus tässäkin asiassa. Kyllä kirosanojen käyttö itseltään vähenee yksilön ikääntyessä ja älytason noustessa käyttämään sivistyneempiä sanoja.

Sanan ”vittu” -merkityskin lieenee laantunut ja muuttaa vähitellen tarkoitustaan, eikä niinkään vihjaa enää naisen lärpähtyneeseen sukuelimeen. Esimerkiksi ”vituttaa helvetisti” kertoo enemmänkin siitä, että henkilöä ottaa joku asia päähän vallon mahdottomasti kuin siitä, että hänen seksuaalisen viettinsä purkautumisen paine lyö tunteisiin ja nivusiin kuumemmin kuin manalan lieskat. Tosin en tiedä sanan syntyperää, enkä omista penistä, eli en tiedä minkälainen jomotus ja paineentunne siellä alanupissa silloin on. Että tuntuuko se

samalta silloin yläpäässä, kun joku asia ahdistaa eli ”vituttaa”, kuin alapäässä, kun on tarve toteuttaa perusviettiään.

Aloitetaan tarina itsesäällillä. Miten ihana onkaan tiettyinä päivinä kuukaudessa antaa itselleen lupa surkutella ja märeh-tiä maailman kurjuutta, turvassa sohvannurkassa lämpimän peiton alla.

Minun kohdallani vain ei ollut kyse siitä.

ITSESÄÄLIÄ

Tässä minä istun ja tuijotan käsiä sylissäni. Kipeitä, kyymyisiä käsiäni. Käsiäni, joissa on nivelrikko, kulumia, mitä lie, vasemmassa etusormessa ilmeisesti kasvainkin vielä. Joku vitun kasvain, jota ei edes aiota poistaa, minussa! Ylimääräistä! Mitä helvettiä näillä käsillä enää tekee? Mitä helvettiä minä teen enää koko elämälläni?

Siinä meni työt, harrastukset, kaikki mikä minulle oli tärkeää. Vielä kolmisen vuotta sitten tein vaihtelevasti neljää eri työtä. Mulla oli elämä! Hyvästi vain kaikki tähän asti kerrytetty ammatillinen osaamiseni. Ei enää baaritöitä, keittiöhomista puhumattakaan. Hyvästi hieronnat, jäsenkorjaukset, lastenhoitohommelit ja kaikki muu. Hyvästi, ne pienetkin tulot. Millä minä lapseni elätän?

Vapaa-ajalla tykkäsin hioa ja maalata huonekaluja, näperrellä milloin mitäkin, kutoa, leipoa, pilkkoa vihanneksia ruokaa laittaessani, kalastamisen riemunkin löysin uudelleen lapsuuden jälkeen. Aina jotakin, käsillä. Näillä, nyt vammaisilla käsillä! Niin nyt... Hyvästi elämä.

Tällä viikolla en saanut itse edes tonnikalapurkkia auki, kun käsiin sattui niin. En pysty edes tahroja pyyhkimään pysyvytasoilta huonoina päivinä. Ja niitä tulee, uskokaa pois, vaikka taloudessa asuu lisäkseni vain ADD*- teini ja välillä käy pyörähtämässä vajaa 2-vuotias ihana tyttärenpoikani,

* Attention Deficit Disorder. Keskittymishäiriö ilman ylivilkkautta.

joka on kovin tykästynyt tällä hetkellä suuteloimaan itseään peilin kautta. Mitä enemmän suklaata suussa, sitä kiihkeämpää rakkaus kuvaansa on. Ja mitä tahmaisemmat kädet, sitä ketterämpää on liikkuminen paikasta toiseen.

Minun käteni ovat arvottomat. Minä olen arvoton. Minun elämälläni ei ole arvoa, enää, minulle. Minusta ei ole hyötyä enää kellekään, sama kuin kuolisi pois. Minä, 44-vuotias, vammainen. Samalla kun viimeiset lauseet välkähtävät mieleeni, kuulen ajatusääneni, jolla on äidin kasvoja muistuttavat ääriiviivat. Tai ehkä Haapajärven mummu näytti tuolta nuorena. Äänensä on jonkun epämääräisen tätini ääntä muistuttavaa. Tätini, josta en ikinä ole kuullutkaan. (Kyllä, hullukin vielä olen, kun puen ajatukseni sanoiksi, jotka kuulen!):

-Hyi ei saa ajatella noin, sinä syntinen! Mieti niitä kaikkia, joilla oikeasti menee huonosti, jotka ovat sairaampia. Maailmassa on paljon neliraajahalvaantuneita, syntymästään saakka vaurioituneita, pyörätuolilla liikkuvia, hengityskoneessa makaavia, sädehoidossa käyviä hiuksettomia syöpäpotilaita. Mikä sinä olet näin pienestä valittamaan? Ajattelepa vaikka siskoasi, joka sai vasta sairauskohtauksen, minkä kanssa hän kamppailee.

Tätä kirjoittaessani hän vielä toipuu siitä, ja kävelee rullaattoria hyödyntäen.

Mutta kun ei se mene noin. Ei kenenkään kohdalla. Miksi minun pitäisi väheksyä itseäni ja laittaa muut edelle tässäkin asiassa? Miksi yhden kärsimys on toisen kärsimystä arvokkaampaa? Aina kaikki muut ensin, miksen minä saa ajatella itseäni ja voivotella omaa kurjuuttani? Minulla myös on oikeus vihaan, katkeruuteen, menetyksen tunteeseen. Minäkin saan olla uhri, onneton ja sääliä itseäni. Jokaiselle oma taakkansa on juuri ja vain se, jonka kantaa. Ei sitä voi, eikä tarvitsakaan verrata muiden kärsimyksen. Minä en elä heidän saappaissaan. He eivät elä minun saappaissani. Sotikoot

muut omat sotansa omissa sairauksissaan. Tämä on minun elämäni, minun kärsimykseni.

Tiedän, että siskollani on tällä hetkellä liikkumisskaalas-
saan enemmän rajoitteita kuin minulla. Tai no, sanotaan että
ne ovat erilaisia. *Hänellä on kuitenkin ollut elämä.* Hän pystyy
kuntoutumaan, minun tilani vain pahenee. Varmaan viiden
vuoden päästä joku joutuu pyyhkimään takapuolenikin, sisa-
reni on kuntoutunut tekemään sen jo itse. Hänellä on kädet,
millä tehdä kaikkia asioita. Hänellä on ihana oma koti, mies
ja perhe, työuraa takana, johon hän mitä suurimmalla toden-
näköisyydellä vielä palaa, ja kertynyt eläke. Tämä kaikella
kunnioituksella sisartani ja hänen kärsimyksiään kohtaan.
Tiedän, että se on hänelle erittäin raskas taakka ja hän on to-
dennäköisesti käynyt samoja ajatuksia ja tunteita läpi mieles-
sään kuin minä. Mutta näin esimerkkinä. Kannettavia taak-
koja ei voi vertailla.

Viimeisellä reissullani kotikonnuille Samolaan, kun tiesin
jo tilanteeni, purskahdin itkuun äitini edessä, ja kysyin:

-Kuinka paljon pitää yhden ihmisen kestää? johon äitini
hämmentyneenä vastasi:

-Sen verran kuin se on vahva.

Hän tuli ja halasi.

-Elähän nyt, elähän nyt. Kaikki kyllä järjestyy.

Minä muistan ajatelleeni, että älä höpötä minulle elämi-
sestä, kun en minä halua enää elää. En tällamoista elämää.
Minä en halua olla vahva. Eikä minulla ollut silloin vielä mi-
tään käsitystä tulevien kipujen määrästä ja laadusta, eikä
siitä, miten paljon elämäni tulee muuttumaan. (Käsitystä -
hah, kädethän ne ongelma ovat, elämän sairasta huumoria!)
Kipu. Se on perkeleellinen kumppani, joka hallitsee paitsi
ruumista, valtaa myös sielun ja mielen.

Joinakin epätoivon hetkinä aikuiselämäni aikana olen ko-
hottanut katseeni yläilmoihin ja pyytänyt enkeleiltä, että

Kun sairaus löi litsarin poskelle ja veti maton jalkojen alta, päätti Pissis Paskeli toteuttaa aikoinaan laatimansa to do- listan kohdan: kirjoita kirja. Tässä se nyt on.

Kirja kertoo mustalla huumorilla höystäen arkikommellusten siivittämän tarinan kasvusta ja elämästä viisilapsisen perheen nuorimpana. Miltä tuntuu olla se Ei Toivottu Lapsi, Vahinko, tähteistä tehty Kuopantukko. Voiko siitä selviytyä ja miten se vaikuttaa ihmissuhteisiin?

Mukana elämässä kulkee vahvasti lapsuuden muovaamat käytösmallit ja kantaperheen hallinta, joka päättyy vasta isän kuolemaa seuranneeseen perinnönjakoon. Vai päättyykö?

Kirja käsittelee myös masennusta ja elämää kivun kanssa.

”Kipu. Se on perkeleellinen kumppani, joka hallitsee paitsi ruumista, valtaa myös sielun ja mielen.”

Kaikesta huolimatta rivien raosta pilkistää aurinko, vaikka sitä miten yrittäisi sammuttaa.

Kertomus saa lukijan miettimään omaa elämää ja antaa vertaistukea. Esille nousee radikaalejakin ajatuksia, joista ei puhuta ääneen.

Ei tosikoille. Koska paskantärkeys on pahasta.

Henkinen kasvu. Henkinen ja fyysinen väkivalta. Häpeä. Itsemurha. Kipu. Koulukiusaaminen. Masennus. Mielenterveys. Päihteet. Narsismi. SisarusKateus. Toksiset pari- ja perhesuhteet. Yksinhuoltajuus.

9 789528 066033